

DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2019-1-63-28>
УДК 336:226

Свердан М.М.

кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів
і природокористування

Sverdhan Mykhailo

National University of Bioresources
and Nature Management

ОПОДАТКУВАННЯ ВЛАСНОСТІ: СУТНІСТЬ, СИСТЕМА, СПЕЦИФІКА

PROPERTY TAXATION: ESSENCE, SYSTEM, SPECIFICITY

Сучасні податкові системи характеризуються розгалуженим набором податків. Кожний податок чи група податків має власну специфіку ознак та особливості застосування. Використання податків завжди є цільовим щодо їхнього впливу на суспільство. Кожний податок має власний соціально-економічний ефект. Важливу позицію в сучасних податкових системах розвинутих країн займають податки на власність. Це найдавніші податки, які пройшли тривалий час розвитку та вдосконалення й ефективно використовуються в сучасних умовах. Система оподаткування власності має свої склад та структуру

податків. Оподаткуванню підлягають будь-які види власності індивідів, у тому числі оподатковується власність у цілісному вираженні. Податки на власність достатньою мірою підтверджують свою ефективність у фіскальному та соціально-економічному відношенні.

Ключові слова: податки, власність, майно, нерухомість, земля, багатство.

Современные налоговые системы характеризуются разветвленным набором налогов. Каждый налог или группа налогов имеет свою специфику признаков и особенности применения. Использование налогов всегда является целевым относительно их влияния на общество. Каждый налог имеет собственный социально-экономический эффект. Важную позицию в современных налоговых системах развитых стран занимают налоги на собственность. Это древнейшие налоги, которые прошли длительный период развития и совершенствования и эффективно используются в современных условиях. Система налогообложения собственности имеет свой состав и структуру налогов. Налогообложению подлежат любые виды собственности индивидов, в том числе облагается собственность в целостном выражении. Налоги на собственность в достаточной мере подтверждают свою эффективность в фискальном и социально-экономическом отношении.

Ключевые слова: налоги, собственность, имущество, недвижимость, земля, богатство.

The article is devoted to the study of the property taxation. Modern tax systems are characterized by an extensive set of taxes. Each tax or group of taxes has its own specific and application features. The property taxation system has its own composition and tax structure. These are the oldest taxes that have passed a long period of development and improvement and are effectively used in modern conditions. For a long time its existence the taxation of property has undergone significant transformations; the history of property taxation, especially in developed foreign countries, is extremely diverse. An important position in modern tax systems of developed countries is occupied by property taxes. The use of taxes is always targeted in relation to their impact on society. Each tax has its own socio-economic effect. Property taxes vary significantly. Each property tax has its own nature of targeted use. Every modern country practices some kinds of property taxes. The general scope of property taxation consists of different types of property taxes, such as real estate tax, estate tax on movable and immovable property, land tax, luxury tax, and wealth tax. Any type of property of individuals is subject to taxation, including property taxed in a holistic manner. In a market economy, property taxes are an important regulator of the economy and an absolutely stable source of budget revenues. A stable and understandable system of taxation of property is a necessary and compulsory element of the tax system of the modern state. Property taxes to a large extent carry out a redistributive role, based on the premise that the owners of a larger property have greater financial capabilities and relate to higher levels of wealth of strata of the population than owners of lesser property. With the help of property taxes it seems possible to tax those types of income that can not be the basis of income tax in individuals. Taxation of property enables to optimize and rationalize the tax system as a whole, promotes the right choice when conducting an effective fiscal policy. Property taxes sufficiently confirm their effectiveness in the fiscal and socio-economic terms.

Key words: taxes, property, estate, real estate, land, wealth.

Постановка проблеми. Податки присутні в економічній діяльності та житті суспільства ще з тих пір, коли про них з'явилися елементарні наукові характеристики, описи та пояснення. В історичній ретроспективі податки існують із найдавніших часів, невинно супроводжуючи історію суспільної цивілізації. Держава безперервно розвивала та вдосконалювала різноманітні технології оподаткування для забезпечення власної фінансової діяльності. Податки сприймаються як певний атрибут та аналог держави, цей тандем рівнозначний аксіомі «держави = податки».

Уникнення оподаткування неможливе індивідами. Кожен виконує свої податкові зобов'язання та несе власний податковий тягар. Оподаткування безпосередньо впливає на стан добробуту індивідів, зокрема ще в контексті англійської класичної політекономії головним в оподаткуванні вважався його вплив на створення багатства. Нагромадження власності є нормальним економічним процесом, однак за власність потрібно сплачувати податки.

У сучасних провідних державах світу податки – продукт досягнутого компромісу

між суспільними й індивідуальними інтересами. В оподаткуванні як у створеній людством складній сфері суспільної дійсності переплетено численні причинно-наслідкові взаємодії ідеалів і реалій, теорії та практики, економіки й політики. Існуючі податкові системи – це реально сформована на даний момент сукупність податків і форм оподаткування, за допомогою яких держава мобілізує необхідні для свого функціонування кошти залежно від сумарної податкової платоспроможності платників.

Сучасні податкові системи провідних країн із ринково розвинутою та соціально орієнтованою економікою забезпечують максимально можливе органічне поєднання та взаємодію держави, ринку та суспільства. Податки впливають на настрої рядових громадян та на поведінку національних еліт. Кожен податок породжує певний шлейф соціально-економічних наслідків, ігнорувати які неможливо. Єдиний спосіб відносного примирення контрастів під час оподаткування – зробити так, щоб цілі й масштаби фіскальної діяльності держави максимально співпадали з інтересами та цінностями основної маси платників податків у суспільстві. Так, свого часу з боку соціуму важливою причиною запровадження прибуткових податків за прогресивною шкалою справляння постали буржуазно-демократичні перетворення, що вивели на політичну арену кількісно домінуючу народну масу, яка змогла добитися істотного посилення податкового навантаження на заможних осіб.

Сучасні моделі податкових систем відзначаються множинністю податків, що водночас розглядається як один із принципів їх побудови. Множинність податків розширює, розгалужує податкову систему, що на перший погляд може видаватися як певне ускладнення. Водночас множинність податків сприяє структуризації податкової системи, робить її більш раціональною та ефективною, посилюючи її вплив на економіку та суспільство, зачіпаючи всі сфери діяльності індивідів, що в підсумку робить її більш справедливою через оптимізацію розподілу

податкового навантаження та конкретизацію цільового характеру оподаткування.

Ринкова економіка – це господарська система, сформована на засадах раціоналістичного мислення та індивідуальних інтересів; в її рамках рішення щодо використання ресурсів, виробництва й обміну приймаються в результаті добровільних взаємовигідних обмінних угод між учасниками ринку. Разом із тим такі процеси не є взаємозадовільними, оскільки ринкові закони доволі жорсткі, внаслідок чого різні індивіди отримують пропорційно нерівнозначні частки благ. Для відносного збалансування в забезпеченні індивідів благами втручається держава, здійснюючи їх розподіл із допомогою оподаткування.

На функціонування податкової системи справляють вплив, зокрема, ідеї соціальної демократії, де ринкова економіка вважається ефективною, але водночас і соціально несправедливою господарською системою. Внаслідок цього пропонується та практично реалізується компроміс між притаманним ринку принципом підприємницького прибутку та принципом суспільного добробуту за відомою формулою І. Бентама: найбільше щастя для найбільшої кількості людей. Тобто наявними благами необхідно наділити максимально можливе число індивідів шляхом посиленого оподаткування заможних осіб на користь соціально незахищених верств населення. Саме із цією метою й створюється податкова система, яка передбачає розподіл благ шляхом установаження податкового навантаження для різних категорій громадян, зокрема визначення складу податків та їх розмірів.

Одним із найпоширеніших різновидів оподаткування в сучасних умовах є податки на власність. Слід зазначити, що ринково-економічні інститути з'явилися значно раніше, ніж податки, у тому числі й інститут приватної власності. Власність постала первинним об'єктом оподаткування, навіть раніше, ніж базові чинники виробництва (земля, робоча сила, капітал), почали приносити підприємницький дохід. Більше того, власність постала об'єктом оподаткування навіть ще

раніше, ніж реально з'явилися самі (деякі) чинники економічного відтворення. Володіючи певною приватною власністю, індивід не є власністю когось іншого, але сам виступає платником податків за право отримання, примноження і користування цією власністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відстежуючи фінансову історію розвитку сучасних економічно розвинутих держав, можна побачити, що з давніх часів вони зверталися до такого ефективного способу мобілізації фінансових ресурсів, як оподаткування власності. Актуальність питання механізму реалізації податкового потенціалу власності є особливо важливою в час сучасних глобальних фінансово-економічних процесів.

Вітчизняні вчені досліджують проблематику оподаткування власності. Зокрема, слід відзначити праці М.Р. Ібрагімова [17], Ю.М. Кушнірчук [18].

Оподаткування власності безпосередньо пов'язане з перерозподілом суспільних доходів [1; 4; 6]. Власність залишається в її господаря, однак за неї він сплачує відповідні податки за рахунок власних доходів [5; 7; 9]. У доволі вагомих обсягах нагромаджена власність перетворюється на багатство, що ще більше актуалізує необхідність її оподаткування [3; 11–13]. Таким чином, відбувається перерозподіл доходів шляхом оподаткування власності та багатства [14]. Якщо власність може оподатковуватися в розрізі її різних компонент, то багатство визначається як її однозначно цілісне вираження й оподатковується єдиним універсальним податком. Наукові погляди щодо введення лише одного податку відомі ще з теоретичних концепцій єдиного земельного податку [15; 16]. У сучасних умовах ним виступає податок на багатство.

Система оподаткування власності не має істотного фіскального значення порівняно з іншими видами податків, однак вона ефективна та необхідна для держави [2; 8; 10]. Особливо це стосується оподаткування багатства. Певні наукові надбання у цій сфері мають авторські дослідження [19].

Мета статті полягає у концептуалізації сутності оподаткування власності як однієї з первинних форм податків, висвітленні його основних особливостей справляння в розрізі різних видів податків на власність. Особлива увага зосереджена на дослідженні податку на багатство як особливої унікальної форми комплексного податку на приватну власність.

Виклад основного матеріалу. Податки, у рамках яких відбувається оподаткування власності, належать до числа найстаріших податків, які відомі більшості сучасних держав. За тривалий час свого існування оподаткування власності зазнало значних трансформацій; історія оподаткування власності, особливо в розвинутих зарубіжних країнах, є надзвичайно різноманітною.

Оподаткування власності існує приблизно стільки ж, скільки й сама цивілізація. Податки на власність стягувалися ще в державах стародавнього світу для утримання армій, фінансування будівництва палаців і храмів тощо. Існують достовірні факти про стягнення податків ще в стародавніх країнах – Стародавньому Єгипті, Шумерському та Хетському царствах, Ассирії, Вавилоні, Китаї, Римській імперії, грецьких державах, містах-полісах.

Як правило, головними передумовами виникнення податків традиційно визначаються: перехід від натурального господарства до грошового; утворення держави. Це дійсно так, і заперечити вказане важко. Поява держави автоматично передбачає введення податків для мобілізації коштів для фінансування власної діяльності. Тим більше збір коштів саме в грошовій формі полегшує стягнення податків і спрощує покриття витрат держави. Однак первинні форми податків існували ще до створення держави як такої і до виникнення грошей у товарообігу. Податки справлялися в натуральній формі залежно від розміру власності, яка перебувала в наявності індивіда. Таким чином, ще однією вагомою причиною появи і розвитку оподаткування можна вважати соціальну стратифікацію суспільства за рівнем еконо-

мічного достатку (добробуту), який визначався на підставі наявного обсягу власності у індивіда, а вже на цій основі встановлювався відповідний розмір належного до сплати податку. Ці податки сплачувалися в натуральній формі пропорційно обсягу власності індивіда.

Традиційно до податків на власність належать прямі податки, платником яких є особи, що володіють певною власністю, а об'єктом оподаткування визнається власність сама по собі, а не як джерело одержання доходу.

Під час організації оподаткування власності можуть використовуватися моністичний або плюралістичний підходи. За першого підходу оподаткування всіх видів власності відбувається в рамках одного податку. Інший підхід передбачає наявність декількох податків, де вже здійснюється оподаткування різних видів приватної власності; саме цей підхід набув більшого поширення у фіскальній практиці зарубіжних держав.

Обсяг нагромадженої власності у індивідів виступає індикатором їхнього достатку та заможності. У контексті функціонування соціально орієнтованої ринкової економіки все більше актуалізується водночас і питання стосовно посилення соціальної справедливості оподаткування, чим передбачається спрямування більшої частки податкового навантаження для заможних верств суспільства, яким удалося нагромадити значні обсяги власності.

Із макроекономічних позицій перевагами податків на власність є також нейтральність їхнього впливу на пропозицію праці й інвестиції в людський капітал, унаслідок чого вони не створюють перешкод економічному зростанню. Тому вважається, що податкові системи країн, які ґрунтуються здебільшого на податках на споживання і податках на власність, є більш удалими і вигідними порівняно з податковими системами, в яких домінують переважно системи оподаткування трудових доходів та прибутку підприємницьких структур.

Фіскальний потенціал власності пов'язується з такими властивостями, як, зокрема, надійність та забезпечення економічної свободи незалежно від величини поточних доходів. Водночас надмірна концентрація власності має й певні макроекономічні ризики, як, зокрема, концентрація ринкової влади, що створює реальні загрози ринковій конкуренції та системній організації ринкових відносин. На підставі цих обставин передбачається більш вагомий податковий тягар саме в податках на власність особливо значних розмірів, із допомогою чого деякою мірою коригується її ринковий перерозподіл шляхом збільшення податкового навантаження на заможних індивідів, чим явно виражається намір досягнення відносного рівня соціальної справедливості в оподаткуванні між різними прошарками суспільства.

Система оподаткування власності насправді є доволі розгалуженою. Податки на власність включають практично всі реальні об'єкти, які належать індивідам та можуть оподатковуватися (табл. 1).

Наведена класифікація є умовною, оскільки відносний характер окремих об'єктів оподаткування можна водночас віднести до різних податкових груп.

Таблиця 1

Система оподаткування власності

Класифікація ОЕСР	Альтернативна класифікація*
Податки на нерухоме майно	Податки на нерухомість
Податки на чисте багатство	Податки на майно
Податки на спадщину і дарування	Податки на капітал
Податки на фінансові та капітальні трансакції	Податки на розкіш
	Податок на багатство
	Податки на операції з власністю

Джерело: авторська розробка

Податки на нерухомість, як правило, є традиційними в системі податків на власність. Такі податки присутні майже в усіх економічно розвинутих країнах і справляються на постійній основі. У джерелах можливі різні назви податків на нерухомість (taxes on immovable property, real estate property tax, property taxes тощо). Тобто можлива ситуація, коли в контексті податку на майно мають на увазі податок на нерухомість, а можливе існування податку на майно, де об'єктом оподаткування є як нерухоме, так і рухоме майно.

Об'єктом оподаткування виступає безпосередньо нерухомість. Можливі два види податку на нерухомість: перший передбачає наявність певного універсального податку, в якому поєднано оподаткування наземних об'єктів і земельних ділянок, а другий передбачає оподаткування виключно наземних об'єктів за збереження самостійного земельного податку.

Зазвичай об'єктом оподаткування нерухомості є земля та будівлі, які на ній розташовані. Нерухомість включає як об'єкти природного походження (землю, природні корисні копалини, водойми тощо), так і створені в процесі людської діяльності будівлі, приміщення і спорудження виробничого та житлового призначення (як над, так і під землею), у тому числі незавершене будівництво, багаторічні насадження тощо.

У практиці оцінки нерухомість – це насамперед будови (будівлі та споруди), земельні ділянки (як під цими будовами, так і окремі), а для цілей оподаткування – це єдиний та розгалужений за складом земельно-майновий комплекс, який включає певний чітко визначений перелік об'єктів. Базою оподаткування може виступати оціночна вартість нерухомості, розрахована на основі її ринкової вартості чи орендної плати. Можуть використовуватися різні підходи до визначення бази оподаткування нерухомості: оціночна вартість землі й будівель; розрахункова величина орендної плати; кадастрова оцінка нерухомості; площа першого поверху будівлі тощо.

Податки на майно можуть включати податки на рухоме майно (у частині різних

забудов) та рухоме майно. Відмінність між податками на нерухомість та податками на майно може видаватися не суттєвою, однак за рахунок об'єктів рухомого майна ця група податків істотно розширюється.

Податки на капітал включають, зокрема, здійснені індивідами грошові заощадження на банківських рахунках, інші грошові вкладення, фінансові інвестиції, інші аналогічні форми капіталовкладень.

Податки на розкіш (luxury tax) – також одна із найдавніших форм оподаткування. Як правило, до числа об'єктів оподаткування розкоші належать рухоме та нерухоме майно, предмети особистого вжитку тощо. Із загального переліку вказаних об'єктів їх може бути вибрано один або декілька, які вже будуть кваліфіковані як предмети розкоші та оподатковуватимуться за більш високими ставками чи за спеціально введеними податками. Популярним у сучасних умовах є оподаткування предметів розкоші особистого вжитку за допомогою акцизних податків.

Податок на багатство (wealth tax) – напевно, найбільш давня та первинна форма оподаткування власності. На відміну від усіх попередніх податків на власність податок на багатство є комплексним, оскільки включає сукупний обсяг власності до бази оподаткування: рухоме та нерухоме майно, капітал, різні предмети особистого вжитку тощо.

Історія розвитку оподаткування свідчить про доволі динамічний процес еволюції податку на багатство. У різних країнах та в різні епохи податок на багатство мав різні інтерпретації та фіскальні технології справляння. Податок на багатство зберігає свою актуальність, особливо в сучасних умовах.

Так, податок на власність у Німеччині має найдавніші традиції історії фіскальної практики. Його запровадив король Рудольф фон Габсбург ще в 1278 р. Податок на багатство справлявся тривалий час до його скасування в 1997 р. Податок на багатство був скасований у Німеччині на підставі низки причин. Одна з проблем під час оподаткування багатства – оцінка вартості власності в силу працездатності й затратності цієї процедури.

Державна оцінка майна підприємств останній раз була здійснена ще в 1964 р., а в 1974 р. вартість була скоригована за різними коефіцієнтами та визначена як основа для оподаткування майна. В основі оцінки вартості майна лежить сумарна оцінка всіх елементів виходячи з його прибутковості. Переоцінка майна в дійсності повинна була здійснюватися кожні три роки.

Критика податку на багатство посилювалася ще й такими причинами: (1) власність підприємств підлягає потрійному оподаткуванню: податком на майно, земельним та промисловим податками; (2) на відміну від усіх інших місцевих податків податок не вважається витратами виробництва, на суму яких зменшується оподатковуваний прибуток; (3) податок підлягає сплаті навіть тоді, коли підприємство завершило звітний період зі збитком, тобто податок доводиться сплачувати за рахунок позики чи продажу власності.

Податок на багатство в Німеччині справлявся за невисокими ставками й у цілому був доволі прийнятним. Ставка податку з 1995 р. зросла вдвічі з 0,5% і становила вже 1% від вартості сукупної власності громадян; 0,6% – на власність промислових компаній та підприємств. Пільги у вигляді зниженої ставки поширювалися на власність у лісовому та сільському господарстві. Не оподатковувалася власність вартістю до 70 тис. марок; за досягнення власником віку 60 років пільга підвищувалася до 100 тис. марок. У цілях оподаткування податкова база включала особисте рухоме та нерухоме майно, цінні папери, банківські рахунки, внески у страхові компанії, а також предмети мистецтва, коштовності тощо. Неоподатковуваний мінімум для платників був установлений на рівні 70 тис. марок, для чоловіків – 140 тис. марок, і передбачені відрахування на кожную дитину в розмірі 70 тис. марок.

У Франції також є тривалий досвід справляння податку на багатство, відомий ще з часів Середньовіччя. У сучасних умовах він змінювався не один раз.

У Франції 15.08.1945 було створено винятковий і тимчасовий податок – податок

національної солідарності (*Impôt de solidarité nationale*), який справлявся з капіталу. Податок національної солідарності включав, з одного боку, податок на спадщину (*prélèvement sur les patrimoines*), який існував із 04.06.1945, а з іншого боку – внесок на збагачення (*contribution sur les enrichissements réalisés*), який справлявся з 01.01.1940 до 04.06.1945.

У 1965 р. федерація фінансів (CGT) розпочала кампанію, вимагаючи введення податку на багатство. У 1974 р. під впливом світових економічних коливань були вжиті дефляційні заходи, включаючи також збільшення податку на доходи великих платників податків.

Податок на багатство (*Impôt sur les grandes fortunes*, IGF) був уведений 30.12.1981, набувши чинності з 01.01.1982 та маючи відношення до осіб з активами понад 3 млн. франків за прогресивною шкалою ставок оподаткування (0,5–1,5%). У період із 1987 до 1989 р. податок на багатство у Франції не справлявся.

До введення євро в 1999 р. (який замінив європейську валютну одиницю екію) податок на багатство у Франції стягувався у франках (табл. 2). На той час оподаткуванню підлягали: рухоме та нерухоме майно, фінансові активи та кошти на поточних рахунках, права власності тощо; окремі види власності повністю або частково були звільнені від оподаткування (майно, використане для професійної діяльності, предмети старовини тощо). Розмір сплачених податків не мав перевищувати визначений ліміт 85% доходів.

Таблиця 2
Податок на багатство у Франції в 1999 р.

Вартість власності, F, тис.	Ставка податку, %
до 4260	0
4260 – 6920	0,5
6920 – 13740	0,7
13740 – 21320	0,9
21320 – 41280	1,2
понад 41280	1,5

Із 2018 р. податок на багатство у Франції стосується оподаткування тільки майна та враховує лише нерухомість у базі розрахунків (*l'impôt sur la fortune immobilière*, IFI), звільняючи фінансові активи від оподаткування, за збереження тих же ставок податку, що й попередній податок на багатство. З погляду ініціаторів такої зміни цей захід стимулюватиме найбагатші домогосподарства для інвестування грошових коштів в економіку. Однак ця міра водночас була досить суперечливою, оскільки контраргументом є те, що деякі об'єкти рухомого майна, такі як яхти та приватні літаки, не будуть включені до бази розрахунку в податку на нерухомість (IFI) на відміну від податку на багатство (ISF).

У цілому за час свого розвитку податок на багатство мав різноманітні аргументації та форми прояву. Так, ще в давні часи багатством уважалася земля, і великі землевласники сплачували «земельний» податок на багатство. У сучасних умовах багатством окремо вважається капітал; такий податок на багатство сьогодні справляється в Італії (податок на багатство було скасовано ще на початку 1990-х років, а чинний функціонує з 2009 р.), Угорщині (з 2010 р.), Німеччині (з 2011 р.). В Англії, наприклад, традиційно багатством завжди вважалася нерухомість (будівлі, як правило, житлового призначення).

Висновки. Податки на власність є доволі потужним важелем мобілізації доходів і зміцнення фінансового становища держави. Система оподаткування власності пропонує та забезпечує державі унікальні фіскальні можливості, що проявляється в гарантіях стабільності, повноти та своєчасності збору податків за акумуляції бюджетних доходів. Оподаткування власності дає можливість оптимізувати та раціоналізувати податкову систему в цілому, сприяє правильному вибору під час проведення ефективної фіскальної політики.

За оподаткування власності її менше не стає, оскільки оподаткування не вилучає частину власності індивіда. Менше стає

тільки коштів (доходів), які виплачуються за власність. Саме це затратна стаття. Таким чином, стан власності (добробуту, багатства) не змінюється; оподаткування впливає на нагромадження та примноження власності шляхом оподаткування доходів.

Зі зміною економічних умов господарювання змінюється і роль податків. Податки на власність – завжди вагомий інструмент державного управління процесами економічного зростання та забезпечення добробуту громадян. Оподаткування власності не змінює матеріальний добробут її господарів, але змушує індивідів раціоналізувати саму систему особистої власності.

Неможливість однакового рівня добробуту в суспільстві є нормальною ринковою ситуацією в економіці. Певною мірою ця проблема вирішується за допомогою оподаткування. Найхарактернішою ознакою сучасного етапу цивілізаційного розвитку вважається соціалізація економічних систем та підпорядкування економічної функції держави соціальним цілям. Особливе місце в реалізації цього завдання займає податкова політика. Оподаткування як соціальний інститут виступає одним із головних інструментів соціальної політики держави, призначення якої – забезпечення існування та відтворення цілісної сукупності соціальних суб'єктів у рамках суспільства як єдиної соціальної системи та сприяння створенню належних умов для розвитку та самореалізації соціальних індивідів. Виходячи з прагнення рівномірного справедливого розподілу податкового навантаження, виникли різні податкові системи, у тому числі й оподаткування власності.

Дійсно, податки на власність не роблять будь-кого біднішим або багатшим, обсяг власності залишається у всіх однаковим. Фіскальний механізм перерозподіляє не власність, а доходи індивідів. Справедливим у цьому контексті буде те, що за більші обсяги власності слід сплачувати, відповідно, й більші суми податків, особливо податки на розкіш і багатство.

Список використаних джерел:

1. Bronfenbrenner M. Income distribution theory. London, 1971. P. 487.
2. Due J.F. Government finance: an economic analysis. Homewood, 1954. P. 562.
3. Harrison A. The distribution of wealth in ten countries. London, 1979. P. 77 p.
4. Hartog J. Personal income distribution: a multicapability theory. Boston, The Hague, London, 1981. P. 221.
5. Johnson H.G. The theory of income distribution. London, 1973. P. 292.
6. Linden J.T.J.M. van der. The economics of income distribution: heterodox approaches. Cheltenham, Northampton, 1999. P. 209.
7. Lydall H. A theory of income distribution. Oxford, 1979. P. 326.
8. Musgrave R.A. The theory of public finance: a study in public economy. New York, 1959. P. 628.
9. Pen J. Income distribution: facts, theories, policies. London, 1971. P. 424.
10. Prest A.R. Public finance in theory and practice. London, 1960. P. 408, 45.
11. Robson D.G. The creation and distribution of wealth. Seacliff, 1994. P. 170.
12. Schneider M. The distribution of wealth – growing inequality? Cheltenham, Northampton, 2016. P. 214.
13. Smith J.D. Modeling the distribution and intergenerational transmission of wealth. Chicago, 1980. P. 336.
14. Smith J.D. The personal distribution of income and wealth. New York, 1975. P. 568.
15. Wenzel K.C. An anthology of single land tax thought: volume III of the Henry George centennial trilogy. Rochester, 1997. P. 468.
16. Wenzel K.C. Land-value taxation: the equitable and efficient source of public finance. Armonk, London, 1999. P. 303.
17. Ібрагімов М.Р. Шляхи удосконалення оподаткування власності в сучасних умовах розвитку місцевого самоврядування. *Світ фінансів*. 2007. Вип. 4(13). С. 69–75.
18. Кушнірчук Ю.М. Аналіз фіскальної практики оподаткування власності, ресурсів й капіталу у контексті економічної безпеки України. *Ефективна економіка*. 2010. № 3. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_3_5.
19. Свердан М.М. Економічні підвалини суспільного добробуту: феномен багатства у фіскальному контексті. *Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя* : монографія ; за ред. член кор. НАН України, д.е.н., проф. В.Д. Базилевича, д.е.н., проф. В.Л. Осецького. Київ, 2018. С. 64–84.